

Sygn. akt I ACa 1263/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Sławomir Jurkowicz
Sędziowie:	SSA Dariusz Kłodnicki (spr.) SSA Jan Surma
Protokolant:	Małgorzata Kurek

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2012 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **E. M.**

przeciwko **(...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 30 sierpnia 2012 r. sygn. akt VI GC 143/12

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej 2 905 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

E. M. wniósł o zasądzenie od (...) Spółki z o.o. w S. kwoty 200.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 8.03.2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu powództwa wskazał, że strona pozwana naruszyła warunki zawartej między stronami w dniu 26.05.2009 r. umowy licencyjnej, poprzez udostępnienie (...) Spółce z o.o. w S. receptur oraz informacji technicznych i technologicznych, które jej przekazał w ramach realizacji równolegle zawartej między stronami umowy o współpracy, jak również poprzez upoważnienie tej spółki do korzystania ze znaku towarowego, do którego przysługuje mu prawo ochronne, w związku z jego rejestracją w Urzędzie Patentowym. Każde z tych naruszeń obwarowane było karą umowną na kwotę 100.000 zł. Wobec odmowy ich zapłaty przez stronę pozwaną, powód wystąpił o ich zasądzenie na drogę postępowania sądowego.

W dniu 17.04.2012 r. Sąd Okręgowy w Legnicy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu.

Strona pozwana zaskarżyła go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu sprzeciwu podniosła, że nigdy nie przekazała receptur, informacji, jak również nie upoważniła żadnego podmiotu do korzystania z otrzymanych od powoda receptur, w tym w szczególności wskazanej przez niego (...) Spółce z o.o. Podniosła przy tym, że spółka ta nigdy nie prowadziła działalności produkcyjnej w zakresie objętym przedmiotem umowy o współpracy łączącej strony, bowiem zajmowała się dystrybucją materiałów budowlanych.

Ponadto zarzuciła, że w okolicznościach niniejszej sprawy brak jest podstaw do żądania kar umownych, nawet gdyby zaistniały materialnoprawne przesłanki wskazane w § 8 i 11 umowy licencyjnej, bowiem zgodnie z jej §11 ust. 5, ustalenia dotyczące kar, o których mowa w/w zapisach, nie mają zastosowania w przypadku gdy powód, do dnia 31.10.2009 r. nie przystąpi do zawiązania spółki komandytowej, co nie nastąpiło.

Wyrokiem z dnia 27.08.2012 r. – sygn. akt VI DC 143/12 Sąd Okręgowy w Legnicy oddalił powództwo (pkt I) i zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II).

W zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy poczynił następujące ustalenia.

E. M. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, od 1994 r. zajmował się produkcją zapraw budowlanych pod marką (...).

(...) Spółka z o.o. w S. prowadziła działalność gospodarczą w zakresie wydobywania żwiru, piasku, gliny i kaolinu.

Na podstawie decyzji Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22.09.2010 r. powód uzyskał prawo ochronne trwające od 5.03.2008 r., na znak towarowy – stworzone przez niego logo.

W 2008 r. w związku z rosnącymi potrzebami rynku powód zdecydował się na zakup nowej wydajniejszej linii produkcyjnej. W tym okresie pozwana zwróciła się do niego z propozycją zakupu starej linii produkcyjnej, wskazując, że zamierza samodzielnie produkować zaprawy budowlane z własnego piachu. Ostatecznie strony postanowiły nawiązać współpracę gospodarczą, w celu utworzenia nowego wspólnego przedsięwzięcia w zakresie produkcji materiałów budowlanych. Cel ten miał zostać osiągnięty w kilku etapach. Najpierw na bazie S i A Spółki z o.o. w likwidacji miała powstać (...) Spółka z o.o., w której udziałowcami mieli być A. D., M. D. (1) i powód. Powód zobowiązał się do wykupienia części udziałów od A. D.. Spółka ta miała powstać po to, by możliwe było złożenie wniosku do (...) Instytucji Pośredniczącej o przyznanie środków na dofinansowanie zamierzenia, które miało być innowacyjne. Docelowo zaplanowana wspólnie działalność miała być prowadzona w ramach spółki komandytowej, której wspólnicy ich wkłady i zasady odpowiedzialności zostały ustalone na początku rozmów stron.

W dniu 22.12.2008 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników S i A Sp. z o.o. w likwidacji w Z., podczas którego podjęto uchwały m.in. w przedmiocie: uchylenia likwidacji spółki i odwołania likwidatorów, zmiany firmy spółki z S i A Sp. z o.o. w likwidacji na (...) Sp. z o.o., zmiany siedziby tej spółki na S., podwyższenia kapitału zakładowego spółki do kwoty 50.000 zł, objęcia udziałów przez A. D., powołania na stanowisko prezesa zarządu S. G., powołania na stanowisko wiceprezesa zarządu powoda, wyrażenia zgody na zawiązanie przez spółkę spółki komandytowej z A. D., M. D. (2) i E. M., pod firmą (...) spółka z o.o. Spółka komandytowa w S..

Na podstawie uchwały nr 11 przewidziano, że utworzenie nowej spółki nastąpi na następujących zasadach: kapitał zakładowy spółki wyniesie 750.000 zł, na pokrycie kapitału zakładowego A. D. wniesie, jako wkład gotówkę w wysokości 250.000 zł, na pokrycie kapitału zakładowego M. D. (1) wniesie, jako wkład gotówkę w wysokości 250.000 zł, na pokrycie kapitału zakładowego E. M. wniesie, jako wkład gotówkę w wysokości 50.000 zł oraz 200.000 zł w postaci aportu zorganizowanej części przedsiębiorstwa Fabryki (...) E. M. w P. przy ul. (...), a obejmującej w

szczególności kompletną linię produkcyjną do produkcji zapraw budowlanych wraz z wyposażeniem magazynów i administracji, na pokrycie kapitału zakładowego Spółka wniesie jako wkład gotówkę w wysokości 30.000 zł.

W dniu 6.04.2009 r. pozwana jako Partner projektu, zawarła z (...) Sp. z o.o. jako liderem projektu oraz S. G. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...), jako Partnerem projektu, umowę o współpracy sieciowej. Powyższa umowa została zawarta w celu współpracy przy realizacji projektów związanych z wprowadzeniem na rynek nowych produktów w zakresie chemii budowlanej, szczególnie dla realizacji projektu „Uruchomienie produkcji innowacyjnych zapraw i klejów poprzez inwestycje w nową linię technologiczną i wyposażenie komórki B + R w firmie (...) sp. z o.o.”

Lider oraz (...) porozumienia zobowiązali się wspólnie dążyć do wdrożenia projektu kierując się koniecznością wprowadzenia na (...) unikalnych produktów chemii budowlanej (zapraw murarskich, samopoziomujących, klejów budowlanych itp.).

(...) Sp. z o.o. dysponowała złożami surowców gliny oraz odpadami poprodukcyjnymi w postaci pisaków i w związku z tym zobowiązała się do udostępnienia tychże surowców w ramach realizacji projektu. Dodatkowo zobowiązała się do udostępnienia „know – how” dotyczącego surowca będącego podstawą realizacji projektu.

(...) Sp. z o.o. jako lider porozumienia oraz podmiot posiadający własną komórkę B+R zobowiązała się do prowadzenia badań i analiz w zakresie wykorzystania surowców udostępnianych przez (...) Sp. z o.o. pod kątem wprowadzenia na rynek nowych produktów chemii budowlanej.

W dniu 26.05.2009 r. pomiędzy E. M. oraz (...) Sp. z o.o. w S. została zawarta umowa o współpracy. Jej przedmiotem było określenie zasad współpracy gospodarczej w zakresie:

- a) świadczenia usług logistycznych i pomocy w zaopatrzeniu i zakupie materiałów,
- b) świadczenia usług produkcyjnych,
- c) udostępnienie urządzeń produkcyjnych, środków transportu.

(...) Sp. z o.o. zobowiązała się do zakupu usługi związanej z nadzorem produkcji zapraw tynkarskich, murarskich, klejów oraz produkcji innych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych oraz z chwilą zawarcia umowy odkupienie wszystkich surowców i wyrobów gotowych wynikających z remanentu.

Powód zobowiązał się przekazać wszystkich dotychczasowych klientów dla (...) Sp. z o.o. i nie prowadzić działalności handlowej produktami, na które udzielono licencji bez zgody strony, która posiada wyłączność na odbiór całej produkcji.

Strony postanowiły, że do obowiązków powoda należy zorganizowanie produkcji w taki sposób, aby wszelkie warunki wynikające z poszczególnych kontraktów były w pełni zrealizowane. Strona ta odpowiadała za nadzór nad realizacją przebiegu procesów technologicznych, jak również nad całym procesem przygotowania procesu produkcji.

Strony ustaliły, że powód za świadczone usługi nadzoru produkcyjnego otrzyma wynagrodzenie w wysokości 8.000 zł netto.

W dniu 26.05.2009 r. pomiędzy E. M. oraz (...) Sp. z o.o. w S. została zawarta umowa licencyjna wyłączna.

Na jej podstawie powód oświadczył, iż zezwala stronie pozwanej na korzystanie z receptur zapraw tynkarskich, klejów i zapraw murarskich oraz innych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych na potrzeby prowadzonej przez pozwaną działalności gospodarczej i w tym celu udzielił jej licencji na korzystanie z przedmiotowych receptur, na warunkach określonych w umowie. Wskazano, że receptury zapraw tynkarskich, klejów i zapraw murarskich oraz wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych, załącznik nr 1 do umowy.

Pozwana zobowiązała się korzystać z przekazanych jej receptur wyłącznie w celu produkcji zapraw tynkarskich, klejów i zapraw murarskich oraz innych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych i ich odsprzedaży na rzecz (...) Sp. z o.o. w S..

Powód oświadczył, że receptury, będące przedmiotem umowy zostały przez niego stworzone oraz że nie zawarł z innymi podmiotami umowy o korzystanie z receptur, o których mowa w §1 ust. 1 oraz logo opisanego w § 5.

Produkcja zapraw tynkarskich, klejów i zapraw murarskich oraz innych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych, w oparciu o receptury miała następować w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej pozwanej, tj. w S. i oddziale w P.. Przy produkcji materiałów pozwana zobowiązała się korzystać z surowców pozyskanych we własnym zakresie.

W §5 powód oświadczył, że jest uprawniony do posługiwania się graficznym znakiem towarowym, zgłoszonym w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej pod nr (...), zwanym dalej „logo” oraz że jest jego twórcą. Na czas trwania umowy oraz w celu jej wykonania powód upoważnił pozwaną do korzystania z logo. Wskazano jednocześnie, że dokumentacja potwierdzająca prawa powoda do logo oraz jego oznaczenie graficzne stanowią załącznik nr 2 do umowy.

W §6 przewidziano, że umowa zostaje zawarta na czas określony od dnia 6.05.2009 r. do dnia 25.05.2014 r.

W §7 strony ustaliły wynagrodzenie za korzystanie z receptur oraz logo.

W §7 ust. 3. strony oświadczyły, iż z chwilą uzyskania osobowości prawnej przez spółkę komandytową pod firmą (...) spółka z o.o. Spółka komandytowa w S. zawiązaną przez A. D., M. D. i E. M. i przeniesienia na rzecz tej spółki linii produkcyjnej do produkcji zapraw, stanowiącej własność (...) sp. z o.o., ulega zmianie treść ust. 1 § 7, który otrzyma brzmienie: przedsiębiorca zezwala Korzystającemu w ramach niniejszej umowy na korzystanie z receptur, o których mowa w § 1 ust. 1 oraz logo opisanego w § 5 nieodpłatnie.

W §8 umowy strony uzgodniły, że w zakresie udzielonego upoważnienia pozwana nie jest uprawniona do udzielania dalszych upoważnień do korzystania z receptur, o których mowa w §1 ust. 1 oraz logo opisanego w § 5. W razie naruszenia tego postanowienia powód był uprawniony do natychmiastowego rozwiązania umowy.

W ust. 3 strony ustanowiły karę umowną za złamanie powyższego zakazu przewidując, że w przypadku udzielenia przez pozwaną upoważnienia innym podmiotom do korzystania z receptur, o których mowa w § 1 ust. 1 oraz logo opisanego w § 5 pozwana zobowiązana będzie do zapłaty na rzecz powoda kary umownej w wysokości 100.000 zł. Zastrzeżenie kary umownej nie wyłączało prawa powoda do dochodzenia odszkodowania przekraczającego wysokość kary umownej.

W §10 strony oświadczyły, że każda zmiana receptury wymaga zgody powoda. Jej ulepszenie nie powoduje utraty uprawnień powoda, wynikających z niniejszej umowy. Powód był uprawniony do natychmiastowego rozwiązania umowy w przypadku zmiany przez pozwaną receptury bez jego zgody.

W §11 pozwana zobowiązała się do zachowania w tajemnicy receptur oraz wszelkich informacji technicznych i technologicznych, które uzyskała w związku z wykonywaniem umowy w oparciu o licencję udzieloną jej przez powoda przez czas trwania umowy oraz w okresie 10 lat po jej ustaniu. W przypadku ujawnienia informacji, o których mowa w ust 1 pozwana zobowiązana była zapłacić powodowi karę umownej w wysokości 100.000 zł. Powód natomiast był uprawniony do natychmiastowego rozwiązania umowy.

W § 11 ust. 5 przewidziano, że ustalenia dotyczące kar o których mowa w § 8 i § 11 nie mają zastosowania w przypadku, gdy powód nie przystąpi do zawiązania spółki komandytowej na następujących zasadach:

- powód wnosi wkład do spółki komandytowej w postaci linii produkcyjnej o wartości 200.000 zł oraz gotówkę w wysokości 50.000 zł.
- A. D. i M. D. wnoszą wkład gotówką po 250.000 zł,
- (...) Sp. z o.o. wnosi wkład w wysokości 30.000 zł,
- udział w zyskach poszczególnych wspólników wynosi A. D. i M. D. oraz powód po 30%, (...) Sp. z o.o. 10%,
- spółka komandytowa zostanie zawiązana do dnia 31.10.2009 r.

W dniu 26.05.2009 r. powód upoważnił stronę pozwaną do zamawiania worków ze swoim logiem. Upoważnił także Drukarnię (...) do wykonywania druków katalogów, etykiet na worki oraz wszelkich innych druków związanych ze swoim logiem w formie nie zmienionej dla firmy (...). Upoważnienie było ważne do 25.05.2012 r.

W dniu 15.06.2009 r. (...) Sp. z o.o. wniosła do (...) Instytucji Pośredniczącej wnioski o dofinansowanie realizacji projektu wraz z elementami biznes planu w ramach Regionalnego programu Operacyjnego dla Województwa (...) na lata 2007 – 2013. Wniosek dotyczył schematu 1.1.A2 dotacje inwestycyjne dla (...) wspierające innowacyjność produktową i procesową na poziomie przedsiębiorstwa i obejmował projekt zatytułowany „Uruchomienie produkcji innowacyjnych zapraw i klejów poprzez inwestycję w nową linię technologiczną i wyposażenie komórki (...)w firmie (...) sp. z o.o.. Przedmiotowy wniosek został sporządzony przez prezesa spółki (...) sp. z o.o. S. G.. Wniosek zawierał braki, które zostały uzupełnione w sierpniu 2009 r.

Powód zakwestionował prawdziwość danych podanych w powyższym wniosku.

W dniu 20.11.2009 r. i 2.12.2009 r. powód spotkał się ze S. G., celem wyjaśnienia treści złożonego do (...) Instytucji Pośredniczącej o dofinansowanie. Na spotkaniu powód zgłaszał zastrzeżenia do treści wniosku i wykorzystania w nim danych objętych umową licencyjną zawartą przez niego ze stroną pozwaną.

W dniu 2.12.2009 r. powód spotkał się z A. D.. Na spotkaniu rozmawiano o złożonym wniosku do (...) Instytucji Pośredniczącej. Powód zgłaszał też zastrzeżenia do sposobu zarządzania przez S. G. spółką (...). Na spotkaniu powód deklarował wywiązanie się z zobowiązania wykupu części udziałów od (...) w (...) Spółce z o.o. oraz zawiązania spółki komandytowej.

W dniu 15.12.2009 r. powód na spotkaniu ze S. G., A. D. i M. D. oświadczył, że rezygnuje z funkcji prezesa zarządu (...) Spółki z o.o. oraz rezygnuje z wykupu udziałów tej spółki i przystąpienia do zawiązania spółki komandytowej.

W dniu 17.12.2009 r. powód złożył oświadczenie o rezygnacji z pełnienia funkcji wiceprezesa zarządu oraz członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. Spółka komandytowa nie została utworzona.

Wobec powyższej rezygnacji i niezrealizowania umowy współpracy w zakresie utworzenia spółki komandytowej strona pozwana zaproponowała zmiany w zasadach dotychczasowej współpracy. Zmiany miały dotyczyć m.in. opracowywania nowych receptur przez E. M. oraz wynagrodzenia za nie, dzierżawy nieruchomości oraz urządzeń linii produkcyjnej i wynagrodzenia z tego tytułu, licencji na receptury i logo. W tym zakresie zaproponowano, by korzystający był uprawniony od udzielenia dalszych upoważnień do korzystania z receptur wyłącznie spółce (...) Sp. z o.o. w S..

Ewentualnie, powołując się na silny konflikt osobowy pomiędzy S. G. a powodem, poddano pod rozważenie zasadność definitywnego zakończenia współpracy poprzez rozwiązanie wszelkich umów łączących strony za porozumieniem stron z terminem rozwiązania 30.06.2010r. Powód nie wyraził zgody na powyższe propozycje.

Podsumowanie współpracy i propozycje jej zmian przesłał też powodowi A. D..

W maju 2010 r. powód powziął informację o wykorzystywaniu przez (...) spółkę z o.o. jego logo oraz projektu baneru reklamowanego.

W dniu 20.05.2010 r. i 7.06.2010 r. odbyły się spotkania stron, na których powód zgłosił zastrzeżenia do wykorzystywania przez (...) Spółkę z o.o. jego receptur i logo objętych umową licencyjną zawartą z pozwaną.

Układ graficzny liter nazwy (...) i kolorystyka użyta na banerze reklamowym (...) Spółki z o.o. była taka sama jak logo przedsiębiorstwa powoda.

Strona pozwana do kwietnia 2010 r. sprzedawała wyprodukowane przez siebie (...) sp. z o.o.. Produkty były sprzedawane w workach z logiem powoda. Powód domagał się, aby na workach zaznaczać nazwę aktualnego producenta.

W (...) Spółce z o.o. od marca 2010 r. zatrudniony został technolog, który na podstawie receptur startowych podanych przez dostawców chemii budowlanej opracował nowe receptury na wyroby budowlane, które miały być następnie produkowane i sprzedawane przez spółkę (...) sp. z o.o.. W 2011r. sukcesywnie wprowadzano także nowe opakowania na materiały wyprodukowane według nowych receptur.

Nowe receptury zostały potwierdzone badaniami typu, że wyroby spełniają normy i mogą być wprowadzone do sprzedaży.

W dniu 9.03.2010 r. pomiędzy (...) Spółką z o.o. w S. jako zamawiającym, a (...) Spółką z o.o. w S. jako dostawcą została zawarta umowa na podstawie której zamawiający zlecił, a dostawca przyjął do sprzedaży kompletną linię technologiczną do produkcji mieszanek klejowych, tynkarskich przeznaczonych dla budownictwa, nie wybuchowych i agresywnych chemicznie, niewymagających specjalnych zabezpieczeń. Dostawa, montaż i uruchomienie urządzeń miała nastąpić do dnia 15.03.2010r.

W dniu 29.04.2010 r. pomiędzy (...) Sp. z o.o. w S., a (...) Sp. z o.o. w S. została zawarta umowa o współpracy techniczno – produkcyjnej oraz świadczeniu usług administracyjnych.

(...) Sp. z o.o. zobowiązała się do świadczenia usług, stanowiących przedmiot umowy i reprezentowania interesów (...) we wszystkich sprawach związanych z realizacją procesów produkcyjnych.

W dniu 31.01.2012 r. powód złożył oświadczenie o rozwiązaniu umowy licencyjnej wyłącznej na korzystanie z receptur oraz o wypowiedzeniu umowy o współpracy. Wskazał, że przyczyną jest przekazanie przez (...) Sp. z o.o. tajemnic opisanych w § 11 ust. 1 umowy spółce (...) sp. z o.o., która to spółka wykorzystwała objęte licencją i tajemnicą informacje oraz dane m.in. w postępowaniu o dofinansowanie projektu: „Uruchomienie produkcji innowacyjnych zapraw i klejów poprzez inwestycję w nową linię technologiczną i wyposażenie komórki (...) w firmie (...) sp. z o.o. Dodatkowym powodem uzasadniającym rozwiązanie przedmiotowej umowy licencyjnej jest uprawdopodobnienie dokonania zmian w recepturach objętych umową.

W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie wskazał, że z uwagi na to, że prezesem zarządu strony pozwanej jak i (...) spółki z o.o. był S. G., a wiceprezesem ostatniej z tych spółek był powód, to nie można było przyjąć, że spółce (...) ujawnione zostały receptury powoda. Za wiarygodne uznał przy tym zeznania S. G. (2), że zakaz ujawnienia receptur w dacie zawierania umowy licencyjnej z założenia nie dotyczył (...) Spółki z o.o.

Odmienne w ocenie Sądu, należało ocenić natomiast zakaz wykorzystywania tych receptur, który odnosił się także do spółki (...). Zdaniem Sądu powód udowodnił naruszenie przez pozwaną umowy licencyjnej w tym zakresie, bowiem z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynikało, że od 04.2010 r. do 07.2011 r. spółka (...) korzystała z jego receptur.

Z przedłożonej przez powoda dokumentacji fotograficznej wynika w ocenie Sądu Okręgowego, również to, że w/w spółka za zgodą pozwanej wykorzystwała logo powoda do reklamy swoich produktów. W szczególności odnosić się to miało do jego wykorzystania na banerze reklamowym tej spółki oraz opakowaniach produkowanych przez nią wyrobów.

Wykazanie przez powoda naruszenia przez pozwaną umowy licencyjnej w zakresie zakazów ustalonych w §8, nie było jednakże w ocenie Sądu Okręgowego wystarczające do uznania zasadności naliczonych przez powoda w tym przedmiocie kar umownych. Zwrócił w tym zakresie uwagę, że strony uzależniły uprawnienie do naliczenia kar umownych od warunku jakim było przystąpienie przez powoda do zawiązania spółki komandytowej w określonym terminie, na ustalonych wspólnie warunkach. Uznając za trafny podniesiony przez stronę pozwaną zarzut nieziszczenia się tego warunku wskazał, że okoliczności sprawy świadczą, że dla stron w dacie podpisywania umowy licencyjnej nie było istotne, z jakich przyczyn powód nie przystąpi do spółki komandytowej. Zastosowana została prosta konstrukcja, że za niewłaściwe wykonanie umowy należą się powodowi wysokie kary umowne, jednak tylko w przypadku, gdy przystąpi do spółki komandytowej. Brak jest w kontrakcie zapisów, które wiązałyby możliwość naliczenia kar umownych z zasadną, czy też niezasadną odmową przystąpienia do spółki komandytowej. Z tych względów przyczyny niespełnienia się zastrzeżenia umownego mogą być ocenione tylko w kontekście art. 93§1 k.c., jednakże zarzuty powoda złożone w tym przedmiocie Sąd uznał za niezasadne. Wskazał, że brak jest w sprawie dowodów świadczących o tym, że strona pozwana celowo doprowadziła do nieziszczenia się warunku. Wręcz przeciwnie, w ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony materiał dowodowy świadczy, że dążyła ona do realizacji wspólnego zamierzenia. Zwrócił przy tym uwagę, że spór między stronami powstał na tle złożonego wniosku o dofinansowanie, jednakże nie z tej przyczyny powód wycofał się z zakupu udziałów w spółce (...) i przystąpienia do spółki komandytowej, bowiem o treści tego dokumentu dowiedział się na początku listopada. Wskazał również, że mimo uzyskania w tym zakresie wiedzy powód nie odstąpił od wspólnych zamierzeń, a największe pretensje zgłaszał do odsunięcia go od podejmowania decyzji o sprawach handlowych, na których się znał i mógłby wiele zdziałać w tym zakresie przynosząc spółce przychody. Istotne jest też, że nie mógł się porozumieć ze S. G.. Zaznaczył przy tym, że jeszcze w dniu 2.12.2012 r. w rozmowie z A. D. deklarował wywiązanie się z zobowiązań dotyczących wykupu udziałów w spółce (...) i zawiązania spółki komandytowej, a następnie w dniu 15.12.2012 r. oświadczył, że nie kupi udziałów i wycofał się ze wspólnych zamierzeń. Za ważne Sąd uznał również to, że powód przyznał, że jeszcze w grudniu, a także później pozwana oraz A. D. i M. D. namawiali go do odkupienia udziałów oraz założenia spółki komandytowej. Nie można więc przyjąć, że działania pozwanej zmierzały do nieziszczenia się warunku.

Mając to na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że powodowi nie przysługuje roszczenie o zapłatę kar umownych.

O kosztach procesu rozstrzygnął stosownie do jego wyników.

Powód wniósł apelację od niniejszego wyroku i zaskarżając go w całości zarzucił Sądowi Okręgowemu, że przy jego wydaniu dopuścił się:

I. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanej, sprzecznie z zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego ocenie, zasadniczych dla rozstrzygnięcia dowodów, co wyraziło się w:

a) uznaniu przez Sąd, że brak jest w sprawie dowodów świadczących o naruszeniu przez pozwaną zakazu ustanowionego w §11 umowy licencyjnej wyłącznej oraz **uznaniu przez Sąd**, że z uwagi na tożsamość podmiotową zarządu pozwanej i (...) Sp. z o.o. nie można przyjąć, że pozwana ujawniła receptury powoda spółce (...) Sp. z o.o.;

podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego niniejszej sprawy prowadzi do wniosku, że oczywiście doszło do spełnienia przesłanki skutecznego naliczenia i dochodzenia przez powoda kar umownych, na podstawie §11 ust. 2 umowy licencyjnej wyłącznej, pomimo tożsamości osobowej zarządu (...) Sp. z o. o. i (...) Sp. z o. o., albowiem S. G. jako prezes zarządu obu tych firm nie miał prawa w żaden sposób ujawniać, ani wykorzystywać receptur powoda poza firmą (...) Sp. z o.o., a tymczasem - jak bezsprzecznie ustalił Sąd I instancji - reprezentowana przez (...) Sp. z o.o. wykorzystwała te chronione receptury, co było spowodowane ich uprzednim ujawnieniem przez pozwaną;

b) **uznaniu przez Sąd**, że brak jest w sprawie dowodów świadczących o tym, że pozwana celowo doprowadziła do nieziszczenia się warunku z § 11 ust. 5 umowy licencyjnej wyłącznej;

podczas gdy materiał dowodowy niniejszej sprawy bezsprzecznie potwierdza, że pozwana podstępными działaniami, polegającymi w szczególności na bezprawnym ujawnieniu receptur powoda spółce (...) Sp. z o.o., celem ich wykorzystania przez tę spółkę **w czerwcu 2009 r.**, we wniosku o dotację unijną oraz niepoinformowaniu powoda o tych działaniach przed **31.10.2009 r.**, tj. przed datą oznaczoną jako ostateczny termin przystąpienia powoda do zawiązania spółki komandytowej, warunkującego możliwość dochodzenia kar umownych od pozwanej, a także przy całkowicie biernej postawie wspólników pozwanej w przedmiocie zawiązania spółki komandytowej z udziałem powoda, w sposób zaplanowany, celowy i sprzeczny z zasadami współzycia społecznego doprowadziła do nieziszczenia się warunku określonego w §11 ust. 5 umowy licencyjnej wyłącznej w szczególności, w zakresie terminu, do którego miała zostać zawiązana spółka komandytowa;

c) **uznaniu przez Sąd**, że z uwagi na okoliczność namawiania powoda w grudniu 2009 r. przez pozwaną oraz A. D. i M. D. do odkupienia udziałów i założenia spółki komandytowej, nie można przyjąć, że działania pozwanej zmierzały do nieziszczenia się warunku z §11 ust. 5 umowy licencyjnej wyłącznej;

podczas gdy namawianie powoda do wykupienia udziałów i zawiązania spółki komandytowej **w grudniu 2009 r.** nie miało już żadnego znaczenia dla ziszczenia się warunku dochodzenia kar umownych przez powoda, ponieważ upłynął już wtedy termin (**31.10.2009 r.** - wskazany w § 11 ust. 5 umowy licencyjnej wyłącznej) i tym samym wykupienie udziałów i przystąpienie powoda do spółki komandytowej po tym terminie w żaden sposób nie zmieniłoby sytuacji powoda odnośnie możliwości dochodzenia kar umownych od pozwanej, a jedynie spowodowało, że powód w sposób dorozumiany zaakceptowałby bezprawne działania pozwanej w zakresie złożenia wniosku o dotację unijną zawierającego nieprawdziwe informacje, z czego pozwana doskonale zdawała sobie sprawę i do czego dążyła namawiając powoda do wykupienia udziałów i zawiązania spółki komandytowej;

d) **dokonaniu przez Sąd** oceny dowodów z pominięciem istotnej okoliczności poinformowania powoda przez S. G. o treści wniosku o dotację unijną złożonego **w czerwcu 2009 r.** przez (...) Sp. z o.o. na podstawie receptur ujawnionych tej spółce przez pozwaną **dopiero w dniu 7.11.2009 r.**, czyli już po upływie terminu 31.10.2009 r., do którego miała być zawiązana spółka komandytowa zgodnie z §11 ust. 5 umowy licencyjnej wyłącznej, co było zamierzonym działaniem pozwanej, mającym na celu uniemożliwienie powodowi dochodzenie od niej kar umownych;

II. przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów polegającym na:

a) **uznaniu przez Sąd**, że powód w dniu 2.12.2009 r. na spotkaniu z A. D. (wspólnikiem pozwanej) niejako pogodził się ze złożeniem wniosku o dotację unijną w oparciu o nieprawdziwe informacje i przyznaniem dotacji w oparciu o ten wniosek, co Sąd wyraził powołując wyrwane z kontekstu słowa powoda o tym, że „wniosek jest zły, ale środki są przyznane i już się tego nie zmieni”;

b) **uznaniu przez Sąd**, że w dniu 2.12.2009 r. na spotkaniu z A. D. powód deklarował wywiązanie się ze zobowiązań dotyczących wykupu udziałów w (...) Sp. z o.o. i zawiązaniu spółki komandytowej;

c) **uznaniu przez Sąd**, że powód nie przedstawił nagrania ze spotkania z 15.12.2009 r. z przedstawicielami pozwanej, ponieważ zawierało ono niekorzystne dla niego zapisy;

podczas gdy analiza pełnej treści rozmowy powoda z A. D. przeprowadzonej w dniu 2.12.2012 r. jednoznacznie rozstrzyga, że powód nie zaakceptował złożenia wniosku o dotację unijną w oparciu o nieprawdziwe informacje, jak również skorzystania z dotacji przyznanej w oparciu o ten wniosek, powód nie składał również deklaracji w przedmiocie wykupienia przez niego udziałów oraz zawiązania spółki komandytowej, powód kwestionował natomiast treść wniosku o dotację unijną zawierającego nieprawdziwe informacje, a także uzależnił dalszą współpracę z przedstawicielami pozwanej od uzyskania od nich wyjaśnień, których nie otrzymał i był zmuszony do ostatecznej

rezygnacji ze współpracy z pozwanej na spotkaniu z jej przedstawicielami w dniu 15.12.2009 r., którego to przebiegu nie nagrywał i z tego właśnie powodu nie mógł przedstawić jego zapisu.

W oparciu o powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony pozwanej na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania za obie instancje.

W odpowiedzi strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Podnoszone w jej ramach zarzuty związane były z kwestią oceny dowodów i poczynionych na ich podstawie ustaleń faktycznych, dotyczących przesłanek uzasadniających naliczenie przez powoda kar umownych, objętych żądaniem pozwu oraz okoliczności, które uzasadniałyby nie wzięcie pod uwagę braku spełnienia się warunku, z którym strony powiązały wygaśnięcia prawa do ich żądania, jakim było przystąpienie powoda do spółki komandytowej, na zasadach określonych w umowie licencyjnej.

Odnosząc się do nich należy na wstępie wskazać, że co do zasady, wykazanie przez stronę, że Sąd naruszył art. 233 § 1 k.p.c. oraz że fakt ten mógł mieć istotny wpływ na wynik sprawy, nie może być zastąpione odmienną interpretacją dowodów zebranych w sprawie, chyba że strona jednocześnie wykaże, iż ocena dowodów przyjęta przez Sąd za podstawę rozstrzygnięcia przekracza granice swobodnej oceny dowodów (por. wyrok SN z dnia 10.04.2000 r., V CKN 17/00, OSNC 2000/10/189, Biul. SN 2000/6/13, Wokanda 2000/7/10). Oznacza to, że postawienie zarzutu naruszenia tego przepisu nie może polegać na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego przyjętego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów; skarżący może tylko wykazywać, posługując się wyłącznie argumentami juredycznymi, że Sąd naruszył ustanowione w wymienionym przepisie zasady oceny wiarygodności i mocy dowodów i że naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy (por. postanowienie SN z dnia 14.01.2000 r., I CKN 1169/99, OSNC 2000/7-8/139, Biul. SN 2000/5/11 oraz wyrok SN z dnia 07.01.2005 r., IV CK 387/04, Lex nr 1771263).

Sąd Okręgowy przeprowadził nader skrupulatnie postępowanie dowodowe, podejmując się wnikliwej analizy wszystkich zgromadzonych w sprawie dowodów, stanowiących podstawę dokonywanych ustaleń faktycznych. Miejscami analiza ta była zbyt obszerna, z punktu widzenia istotnych okoliczności o charakterze spornym, w szczególności w kontekście uwzględnionego przez Sąd zarzutu wygaśnięcia prawa do żądania przez powoda od pozwanej dochodzonych w ramach niniejszego procesu kar umownych. Uznanie, że zarzut ten (podniesiony przez pozwaną spółkę już w sprzeciwie od nakazu zapłaty) był zasadny, czyniło bowiem bezprzedmiotowym dokonywanie ocen, czy dopuściła się ona zachowań, z którymi strony powiązały prawo do ich naliczenia. Strony w ramach swobody kontraktowania, w granicach wyznaczonych przez ustawodawcę w treści art. 353¹ k.c., uzgodniły warunki w jakich powodowi będzie przysługiwało prawo naliczenia kar umownych, ale zarazem w sposób jednoznaczny określiły okoliczności w jakich tracił on możliwość ich dochodzenia. (...) spółki komandytowej, w której jednym ze wspólników miał być powód, stanowiło przedmiot uzgodnień osób zaangażowanych w realizację wspólnego przedsięwzięcia (tj. oprócz niego, A. D., M. D. oraz w nieco odmiennym charakterze S. G.), już na etapie reaktywacji działalności gospodarczej S i A Spółki z o.o. Podjęte w związku z tym uchwały w dniu 22.12.2008 r., wyznaczały kierunek działalności tej spółki, która zmieniła wówczas firmę na (...) Spółkę z o.o. Jedną z nich dotyczyła wyrażenia zgody na zawiązanie przez nią spółki komandytowej z A. D., M. D. i E. M., pod firmą (...) spółka z o.o. Spółka komandytowa w S.. Powód objął w niej funkcję wiceprezesa, a tym samym miał zapewniony udział w sprawowaniu nadzoru nad jej działalnością oraz wpływ na podejmowanie przez nią działań zmierzających do realizacji zakładanego celu, w którym również ta spółka miała odegrać istotną rolę. Dalszym etapem tego przedsięwzięcia było zawarcie między stronami niniejszego sporu umowy o współpracy, z którą wiązało się zawarcie umowy licencyjnej, z której powód wywodzi swoje roszczenia. Analiza warunków tych umów, nie daje jakichkolwiek podstaw do uznania, aby w związku z ich zawarciem miała zaistnieć sytuacja, w której miałby mieć on ograniczoną inicjatywę w doprowadzeniu do zawarcia spółki

komandytowej, o której mowa powyżej, w uzgodnionym przez strony terminie. Również z pozostałego zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby napotkał jakiegokolwiek przeszkody ze strony osób uczestniczących w tym przedsięwzięciu, w realizacji tego celu. Już z twierdzeń powoda wynika, że o okolicznościach, które zdecydowały o tym, że zaniechał realizacji planów współpracy ze stroną pozwaną, ze spółką (...) oraz M. D. i A. D., w ramach spółki komandytowej, dowiedział się po terminie, w jakim miała ona zostać utworzona.

Wymaga przy tym podkreślenia, że fakt nieziszczenia się tego warunku był bezsporny, a przy tym powód nie przedstawił jakichkolwiek okoliczności, które miałyby wskazywać, że przed upływem terminu wyznaczonego do utworzenia tej spółki miały miejsce zdarzenia, które stanowiłyby ku temu przeszkodę. Brak jest również jakichkolwiek dowodów, aby podejmował on kiedykolwiek inicjatywę zmierzającą do realizacji tego zapisu, czy też, że napotkał jakiegokolwiek przeszkody do zawiązania tej spółki ze strony pozostałych osób, które miały wziąć udział w tym przedsięwzięciu.

Sąd Okręgowy poddał analizie zebrany w sprawie materiał dowodowy, pod kątem zaistnienia przesłanek wynikających z art. 93 §2 k.c., które mogłyby uzasadniać nieuwzględnienie ziszczenia się warunku, który doprowadził do utraty przez powoda roszczeń z tytułu kar umownych.

Podzielając argumentację, przywołaną na uzasadnienie zajętego w tym zakresie stanowiska przez Sąd I Instancji, której ponowne przytaczanie w tym miejscu uzasadnienia należy uznać za zbędne, należy dodatkowo zwrócić uwagę, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby to stronie pozwanej można byłoby przypisać zachowania, które pozostając w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego, miałyby doprowadzić do ziszczenia się tego warunku. Fakt, że powód tak późno podjął wiadomość o złożonym projekcie o dofinansowanie, co było zarzewiem jego konfliktu ze S. G., nie wynikał bynajmniej z działań podejmowanych przez pozwaną spółkę. Należy zwrócić uwagę, że pozyskanie zewnętrznych źródeł dofinansowanie przez spółkę (...), stanowiło założenie leżące u podstaw podjęcia wspólnego przedsięwzięcia. Powód jako członek jej zarządu winien orientować się w podejmowanych przez nią inicjatywach, a brak aktywności na tym polu nie może stanowić okoliczności, które miałyby uzasadniać negatywne konsekwencje dla strony pozwanej.

Wymaga przy tym podkreślenia, że strona pozwana nie miała być udziałowcem w/w spółki komandytowej, a tym samym nie miała, ani możliwości podjęcia inicjatywy w jej utworzeniu, ani też nie mogła blokować inicjatyw osób i podmiotów, które taką rolę miały w niej pełnić.

Dodatkowo zwrócić należy uwagę, że konsekwencją spełnienia się tego warunku, nie jest utrata przez powoda jego ewentualnych roszczeń z tytułu naruszenia przez stronę pozwaną umowy licencyjnej, lecz utrata możliwości ich dochodzenia w sposób uproszczony, w oparciu o zawarte w niej uzgodnienia odnośnie kar przewidzianych na tą okoliczność.

Reasumując należy wskazać, że Sąd Apelacyjny nie dopatrywał się błędu w logice rozumowania Sądu I instancji, w zakresie oceny wiarygodności i mocy dowodowej, zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, w oparciu o inicjatywę obu stron procesu. W zakresie wyżej wskazanym, brak było zatem podstaw do uznania, że Sąd Okręgowy wykroczył poza granice swobodnej oceny dowodów, zakreślonych przez ustawodawcę w ramach powyższej regulacji.

Za chybione należało również uznać pozostałe zarzuty podniesione przez powoda, które odnosiły się do ocen Sądu Okręgowego, co do dopuszczenia się przez stronę pozwaną naruszeń jej zobowiązań wynikających z umowy licencyjnej, bowiem nawet w przypadku ich uwzględnienia brak było podstaw do uznania, że mogłyby one mieć wpływ na ostateczny wynik niniejszego postępowania.

Bez znaczenia jest również kwestia dokonanych przez Sąd Okręgowy ocen, odnośnie namawiania powoda przez A. D. i M. D. do odkupienia przez niego udziałów w spółce (...) i założenia spółki komandytowej, bowiem jak trafnie wskazał apelujący, zachowania te miały miejsce już po upływie terminu jaki został uzgodniony dla podjęcia tej czynności.

Równie nieistotne, są oceny Sądu Okręgowego odnośnie oceny zachowań powoda na spotkaniach jakie odbył z A. D. w dniach 2 i 15.12.2009 r. Fakt utraty przez powoda zaufania do swoich partnerów biznesowych, niewątpliwie stanowi istotną przesłankę dla zaniechania realizacji wspólnego przedsięwzięcia. To do niego należała jednakże decyzja, co do rezygnacji z pełnienia funkcji członka zarządu spółki (...), rozwiązania umowy o współpracy ze stroną pozwaną oraz umowy licencyjnej, jak również braku przystąpienia do realizacji zamierzenia prowadzenia działalności gospodarczej w ramach spółki komandytowej. Brak jest przy tym przesłanek do uznania, że zamierzeniem strony pozwanej było doprowadzenie do utrzymywania powoda w stanie niewiedzy odnośnie faktów, z którymi wiązał on podjęte w tym zakresie decyzje, nie mówiąc już o tym, że antycypowała jego zachowania, które doprowadziły do zaniechania wspólnie realizowanego przedsięwzięcia.

Z drugiej strony, w związku z powyższą oceną, bezprzedmiotowa jest również analiza trafności ocen Sądu Okręgowego, co do zaistnienia przesłanek naliczenia kar umownych, w szczególności na tle zarzutów strony pozwanej, że zakaz udostępniania receptur i „logo” powoda, nie odnosił się do spółki (...), jako ściśle powiązanej z realizacją całego przedsięwzięcia. Poza oceną należy również pozostawić twierdzenia powoda, że spółka (...) korzystała z logo powoda w oparciu o udzielone jej upoważnienie przez pozwaną spółkę, a nie, że samodzielnie dopuściła się ona naruszenia przysługujących mu z tego tytułu praw ochronnych, za które to zachowania pozwana nie mogła ponosić odpowiedzialności.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację powoda jako bezzasadną.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego wydano stosownie do jego wyniku, zgodnie z żądaniem strony pozwanej (odnośnie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów dojazdu pełnomocnika na rozprawę), na podstawie art. 98 §1 i §2 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z § 6 ust. 6 w zw. z §12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...)

bp